

Hoofdbedekking, lang haar

J.G. Fijnvandraat, <http://www.jaapfijnvandraat.nl/>

1 Korinthiërs 11:1-16

“Wees mijn navolgers, zoals ook ik navolger van Christus ben. 2 En ik prijs u, broeders, omdat u in alles aan mij denkt en u aan de overleveringen houdt, zoals ik die aan u heb overgeleverd. 3 Maar ik wil dat u weet dat Christus het hoofd is van iedere man en de man het hoofd van de vrouw en God het hoofd van Christus. 4 Iedere man die bidt of profeteert en iets op zijn hoofd heeft, onteert zijn hoofd. 5 Iedere vrouw die bidt of profeteert met onbedekt¹ hoofd, onteert echter haar eigen hoofd, want het is precies hetzelfde alsof zij kaalgeschoren is. 6 Want als een vrouw haar hoofd niet bedekt² heeft, laat zij zich dan ook maar kaalknippen. Als het echter voor een vrouw een schande is kaalgeknipt of kaalgeschoren te zijn, laat zij dan haar hoofd bedekken². 7 Want een man moet zijn hoofd niet bedekken², omdat hij het beeld en de heerlijkheid van God is, maar de vrouw is de heerlijkheid van de man. 8 De man immers is niet uit de vrouw, maar de vrouw uit de man. 9 Want ook is een man niet geschapen om de vrouw, maar een vrouw om de man. 10 Daarom moet de vrouw een macht op haar hoofd hebben, omwille van de engelen. 11 Evenwel is de man niet zonder de vrouw, en de vrouw niet zonder de man, in de Heere. 12 Want zoals de vrouw uit de man is, zo is ook de man door de vrouw, maar alle dingen zijn uit God. 13 Oordeel bij uzelf: is het gepast dat een vrouw met onbedekt¹ hoofd tot God bidt? 14 Of leert ook de natuur zelf u niet dat als een man lang haar draagt, het een oneer voor hem is? 15 Maar als een vrouw lang haar draagt, is het voor haar een eer, omdat het lange haar als een bedekking³ aan haar gegeven is. 16 Maar als iemand op twist uit lijkt te zijn, wij hebben zo'n gewoonte niet en de gemeenten van God evenmin”. (HSV + voetn. door M.V.)

Gedachten over feminisme en hoofdbedekking

De Vrouwen-bevrijdings-beweging in de tegenwoordige maatschappij loopt zwaar achter! Het is namelijk één van de karakteristieke kenmerken van het evangelie van onze Here Jezus Christus, dat - waar het ook maar gepredikt - de vrouw werd opgeheven uit de vernedering, haar door het heidendom aangedaan, tot een ereplaats aan de zijde van de man. Het heidendom heeft bijna altijd de vrouw gediscrimineerd. Het evangelie heeft haar een van God gegeven taak toevertrouwd, die beantwoordt aan haar bijzondere capaciteiten en kenmerken.

Opvattingen en bewegingen die in de wereld de kop opsteken, zullen natuurlijk de Kerk trachten te beïnvloeden. Het bewijs daarvan zien we in allerlei gedragspatronen, die onder gelovigen meer en meer gangbaar worden. Steeds weer zullen we goed doen, gewoonten die zich verbreiden, te toetsen aan de Schrift. Eén gewoonte die de aandacht verdient is deze: in allerlei groeperingen in de christenheid nemen steeds meer vrouwen aan de samenkomsten deel zonder een hoofdbedekking te dragen.

Traditie of waarheid?

De vraag is of we alleen maar te doen hebben met het loslaten van een oude traditie, of met het (onbewust) prijsgeven van een door God gegeven voorschrift. Laten we onze persoonlijke voorkeur in

---

¹ Strong's 177 : ακατακαλυπτος - akatakaluptos - onbedekt.

² Strong's 2619 : κατακαλυπτω - katakalupto - bedekken.

³ Hier krijgen we een geheel ander woord, *peribolaion*, met de betekenis van *mantel*, (*dek*)*kleed*, *omhul*-*ling*, *sluier* - Strong's code 4018.

deze nu eens opzij zetten en proberen onbevangen te onderzoeken wat de Schrift ons hierover leert. Het hoofdstuk 1 Ko.11 verdient daarbij onze bijzondere aandacht. **Als u dit artikel met zegen wilt lezen, doet u goed nu eerst dit hoofdstuk in uw bijbel op te slaan.**

Drie symbolen

We vinden daar drie symbolen, nl. het menselijk hoofd, het avondmaalsbrood en de avondmaalwijn. Alle drie hebben hun betekenis. Veronderstel dat iemands zou beweren, dat het brood en de wijn voor de viering van het avondmaal volkomen onbelangrijk zijn. Zo'n flagrante miskennis van de Schrift zou toch in geen enkele kring van werkelijke christenen getolereerd worden!

Maar krachtens welke regel van bijbellezen of bijbeluitleg zouden we dan wél het eerste van deze drie symbolen toevoegen aan een steeds langer wordende lijst van zgn. 'onbetekenende zaken'? Met betrekking tot de hoofdbedekking maakt lezing van 1 Ko.11 duidelijk, dat de eerste helft van dit hoofdstuk ons twee verschillende lessen geeft, die beide met het hoofd te maken hebben.

De eerste les betreft het 'hoofdschap'.

De tweede les betreft de 'heerlijkheid'.

Hoofdschap

Vers 3 geeft het fundament voor de les betreffende het hoofdschap. we worden daar onderwezen in de goddelijke gezagsverhoudingen. Bijzonder veelzeggend is het, dat de Geest van God hier niet begint met de vrouw als eerste te noemen! Dat toch zou de logische volgorde geweest zijn!

Dan immers hadden we een duidelijk opklimmende schaal van gezag op geestelijk gebied gepresenteerd gekregen. Maar integendeel, de Schrift begint met: 'Het hoofd van iedere man is Christus, en het hoofd van de vrouw is de man, en het hoofd van Christus is God'.

In de brief aan de Efeziërs wordt Christus gezien als het hoofd van zijn lichaam - de Gemeente (zie o.a. Ef. 4:15).

In de eerste brief aan de Korinthiërs daarentegen wordt het 'hoofdschap' van Christus verbonden met zijn verhouding tot de individuele gelovige.

De man die bidt

In vers 4 wordt geleerd dat een man die met gedekt hoofd bidt, daarmee zijn hoofd onteert: 'en het hoofd van iedere man is Christus!'

De les is deze: Het hoofd van iedere man is Christus. Het hoofd van de man is dus het symbool van Christus, zijn geestelijk Hoofd. Als een man bidt of profeteert en daarbij zijn hoofd - het symbool van Christus - bedekt, bedekt hij symbolisch de autoriteit van Christus en onteert deze dus!

Als de Schrift aan de man voorschrijft om met ongedekt hoofd te bidden, heeft dat niets van doen met de eigen rechten of vrijheden van de man, maar alles met de openlijke erkenning van het hoofdschap, het gezag van Christus. Dat hoofdschap, dat gezag, mag niet verhuld, niet verborgen worden.

De biddende of profeterende vrouw

De vrouw wordt gewaarschuwd in vers 5. Haar onbedekt hoofd zou haar 'figuurlijke' hoofd ont-eren. Immers: 'het hoofd van de vrouw is de man'. De reden waarom de man niet op deze wijze onteerd mag worden, wordt onthuld in de tweede les, namelijk die van de heerlijkheid'. Eerst wijzen we er echter nog op dat het woord 'ontteert' een buitengewoon sterke uitdrukking is; zoiets als: 'ongehoord te schande maken'.

De eerste les in deze verzen is, dat als in een openlijke dienst een man met gedekt hoofd, of een vrouw met ongedekt hoofd optreedt, dit een uitdrukkelijke verwerping is van Gods onderwijs met betrekking tot het hoofdschap. Of dit nu bewust of onbewust gebeurt, verandert niets aan het feit op zichzelf.

De les van de heerlijkheid

De Geest van God brengt Paulus er vervolgens toe het belang van deze zaak te onderstrepen door de les van de heerlijkheid te presenteren.

‘Heerlijkheid’ kunnen we omschrijven als de zichtbare manifestatie of openbaring van de innerlijke natuur. De heerlijkheid van een rozenstruik is de roos. Een rozenstruik bestaat niet uit één en al roos. Maar zodra de bloem verschijnt, is zij de manifestatie van de natuur van de struik. Door de bloem wordt ons het wezen van de struik geopenbaard. Welnu, de reden voor het ongedekte hoofd van de man wordt in vers 7 gegeven: ‘want hij is het beeld en de heerlijkheid van God’.

‘Beeld’ is niet hetzelfde als ‘gelijkenis’, dit zijn duidelijk verschillende begrippen. Bij ‘gelijkenis’ gaat het om het evenbeeld, overeenkomstig in uiterlijk of gedrag. Bij ‘beeld’ gaat het in de Schrift steeds om ‘vertegenwoordiging’ in de zin van ‘representatie’, gelijkend of ook niet gelijkend, dat doet minder terzake (zie b.v. Mt. 22:19-21).

Zodra nu een man de hier genoemde geestelijke werkzaamheden (bidden of profeteren) uitoefent, moet hij zijn hoofd niet bedekken, want hij representeert God, hij is zijn beeld. Daarenboven is hij de heerlijkheid van God. Het beeld is de representatie, de vertegenwoordiging. De heerlijkheid is de manifestatie, de openbaring. Gods gezag moet onbedekt, onbetwistbaar zijn. Gods heerlijkheid moet niet verborgen worden. Dat is de tweevoudige reden voor het onbedekte hoofd van de man. Het gaat dus niet om de handhaving van enig recht van de man, maar om de erkenning van de rechten van God, van zijn gezag en van zijn heerlijkheid.

Van de vrouw wordt niet gezegd dat zij het beeld is van de man, maar dat zij zijn heerlijkheid is. We hebben hier dus niet te doen met representatie (vertegenwoordiging) maar met manifestatie. En aangezien de vrouw de heerlijkheid is van de man, moet die heerlijkheid in dit geval bedekt worden. De hoofdbedekking van de vrouw wordt dus niet voorgeschreven terwille van de vrouwen - het zijn integendeel de mannen in de gemeente die via de hoofdbedekking van de vrouwen een symbolische les krijgen. Zij worden er daardoor op gewezen, dat het in de gemeente en in de dienst van de Heer niet mag gaan om hun eigen eer en heerlijkheid. Die heerlijkheid mag niet gezien worden. Op geestelijk terrein mag geen andere heerlijkheid gezien worden dan die van God.

De leerschool van de engelen

Zoals we zagen ligt de tweevoudige reden voor het niet bedekken van het hoofd bij de man is:

- a. het Hoofdschap van Christus, en
- b. de heerlijkheid van God.

De reden voor de hoofdbedekking van de vrouw is eveneens tweevoudig. In vers 8 toont de apostel aan, waarom de vrouw de heerlijkheid is van de man en waarom dus de man het hoofd is van de vrouw. De bewijsvoering ligt in het vlak van de natuur. De man had bij de schepping de voorrang boven de vrouw. Als de eerste is hij een beeld van God, die DE Eerste is (‘want Adam is eerst geformeerd ...’ 1Tm. 2:13).

Daarom is de man het hoofd van de vrouw, en de bedekking wordt gezien als het symbool van het mannelijk hoofdschap, zoals het lichamenlijk hoofd van de man gezien wordt als het symbool van het hoofdschap van Christus. Zoals we reeds hierboven aantoonde draagt zij dus als zij een openlijke dienst verricht een hoofdbedekking terwille van de man.

Maar er is een tweede reden, en die wordt in vers 10 genoemd: ‘terwille van de engelen’. Waarom nu juist dat? Ef. 3:10 geeft ons daarin inzicht. Het gaat hierbij om wat de engelen kunnen waarnemen. Toen God de wereld schiep waren de engelen daarvan getuige (Job 38:7). De scheppingswerken van God spraken een machtige taal tot de engelen: ‘de hemelen vertellen Gods eer, het uitspansel roemt het werk van Zijn handen ...’ etc. (Ps.19). Helaas is door de zonde veel in deze, oorspronkelijk volmaakte schepping verdorven. Van het aardrijk geldt zelfs, dat daarop nu een vloek van God rust (Gn. 3:17). En in de wereld worden Gods scheppingsordeningen met voeten getreden. Op welk terrein mogen de engelen dan nu nog verwachten iets van de wijsheid en van de goddelijkheid van God te kunnen aanschouwen? Dat moet dan toch wel op het terrein van Gods gemeente zijn. Zij mogen verwachten dat zij daar:

a. de scheppingsorde, die God in de oude schepping vastlegde, geëerbiedigd zullen vinden en dat zij daaruit belangrijke dingen over Gods wezen kunnen leren kennen.

b. de eerste beginselen van de nieuwe schepping zullen aanschouwen.

De oude schepping begon met hemel en aarde (Gn.1:1) en werd voltooid met de schepping van de mens. De nieuwe schepping begint met de 'mens in Christus' ('Indien iemand in Christus is: een nieuwe schepping') en zal worden voltooid met 'een nieuwe hemel en een nieuwe aarde' (Op.21:1).

God gebruikt dus nu de Kerk als een 'voorwerp van studie', een 'leermodel' voor de overheden en machten, de engelenwezens, zowel de goede als de boze, om hen iets van zijn veelvoudige wijsheid te tonen.

Hoe zouden deze geschapen geesten de bijbelse betekenis en consequentie van het feit dat Christus Heer is, en van de positie van de Gemeente en de individuele gelovige kunnen leren kennen? Deze dingen zijn voor hen een grote verborgenheid. Bovendien zijn ze nu in de wereld niet zichtbaar, noch worden ze daar erkend! Maar God wil ze aan hen tonen door middel van 'aanschouwelijk onderwijs', door middel van symbolen. Juist zoals Aäron in bepaalde opzichten een type, een voorafschaduw van Christus was, ook al wist hijzelf daarvan waarschijnlijk niets af; en juist zoals de Heer een klein kind gebruikte om daardoor aan de discipelen een les en dus inzicht te geven inzake het ingaan in Gods koninkrijk - hoewel het kind geheel onkundig was van de rol die het daarbij speelde - zo is het ook nu.

Hoewel we ons dat beslist niet ieder moment bewust zijn, zijn we toch een 'voorwerp' van waarneming en studie van onstoffelijke, geestelijke wezens. God gebruikt ons, om aan de engelen de glorievolle waarheden van gezag en onderwerping bekend te maken, die anders voor hen onna-speurbaar zouden zijn. (Vergeet daarbij niet, dat juist in de engelenwereld de opstand tegen het gezag van God zijn oorsprong vond!).

Dit alles moest voor iedere christen een hoogst ernstige zaak zijn. Als een vrouw bij het openbaar beoefenen van geestelijke activiteiten haar hoofd bedekt, dan wordt zij voor engelen een 'leermodel' van onderwerping aan een door God ingesteld 'hoofdschap'.

Wat een veroordeling houdt haar optreden dan in voor de boze engelen. Hun zonde is immers juist hun rebellie tegen Goddelijk gezag. Wat een vreugde voor de gehoorzame engelen als zij waarnemen hoe het hoofd van de man onbedekt is en zo Gods onverhulde glorie afbeeldt en de erkenning en aanvaarding aanduidt van zijn absolute gezag, in een wereld die in opstand is tegen God! Letten we er wel op, dat vers 11 duidelijk leert, dat er in de positie voor God, dus 'in de Heer' geen onderscheid of voorrang bestaat vanwege de sekse die men heeft. Zolang echter de gelovige nog op aarde in de oude schepping leeft waar Gods gezag is aangevochten, is hij of zij geroepen het door God zelf geschapen onderscheid tussen man en vrouw en de orde die daarbij geldt, te eerbiedigen in de gemeente, ook al wordt deze in de wereld met voeten getreden.

De dubbele bedekking

Sommigen voeren tegen de noodzaak van een hoofdbedekking voor de vrouw het vijftiende vers van ons hoofdstuk (1 Ko.11) aan: 'omdat haar het lange haar tot een sluier is gegeven'. Zij verzekeren ons: 'als zij lang haar heeft, is dat op zich al een bedekking, en dus voldoende'.

Zorgvuldig lezen van deze tekst toont echter juist aan, dat deze uitleg een wel buitengewoon zwak argument is voor de afwijzing van de waarheid die in dit hoofdstuk wordt geleerd. Let er namelijk op, dat de les van de heerlijkheid voor de vrouw op tweeërlei soort heerlijkheid wordt betrokken.

Ten eerste is de vrouw een heerlijkheid: de vrouw is de eer, of heerlijkheid, van de man (vers 7). De heerlijkheid die zij is (namelijk de heerlijkheid van de man!) moet zij bedekken met een ander dek-sel dat zij over haar eigen heerlijkheid plaatst.

Ten tweede heeft zij zelf een heerlijkheid: haar lange haar is haar eigen heerlijkheid (vers 15). Zomin de heerlijkheid van de man (de vrouw) als de heerlijkheid van de vrouw (lang haar) moeten in geestelijke bediening naar voren komen. In de geestelijke bediening moet de volle aandacht gericht worden op de heerlijkheid van God en van Christus.

Ieder die bekend raakt met de inhoud van Gods Woord is er voor verantwoordelijk daaraan ook te gehoorzamen. Herders en leraars hebben de taak om de gelovigen in Gods Woord en gedachten te onderwijzen. Zij mogen het niet schuwen om de gehele raad van God in het licht te stellen, dus ook de lessen van 1 Ko.11.

Als zij tekort schieten om in deze zaak hun verantwoordelijkheid te zien, zullen zij zich niet moeten verbazen als plotseling veel grovere afdwalingen onder de gelovigen tot regel worden!

Langharige mannen

Langharige mannen blijven niet buiten schot in dit ernstige onderwijs (1 Ko.11:16). Hoewel opmerkingen over deze zaak bij velen niet welkom zijn, zijn ze terdege op hun plaats. Vers 14 leert, dat het tegen Gods orde ingaat als een man lang haar draagt. Zoals er heidenen zijn die - hoewel ze de wet van God niet bezitten! - 'van nature' doen wat de wet zegt en daarmee tonen dat (weliswaar niet de wet maar wel) het werk van de wet in hun harten geschreven staat ..., zo kunnen ook gelovigen van nature, zonder het onderwijs uit 1 Ko.11, reeds weten dat het een schande voor de man is, wanneer hij lang haar draagt.

Dat het hier evenmin als in Rm.2:14,15 om de 'natuur' van de schepping gaat, dus om die 'natuur' waarvan de mens, tezamen met het minerale, het planten- en het dierenrijk, deel uitmaakt, is duidelijk.

Aan hun lot overgelaten groeien de haren van mannen niet veel minder lang dan die van vrouwen. Het is dus geen biologische les die hier bedoeld wordt. Het gaat in Rm. 2:14, 15 en ook hier in 1 Ko.11 niet om de natuur van ons lichaam, maar om onze menselijke natuur. Dus ook niet om de mannelijke of vrouwelijke natuur, maar om wat ons in ons wezen als mens - en misschien hier in 1 Ko.11 zelfs als gelovige - onderscheidt van andere wezens.

Het is dan ook van betekenis dat de grondtekst het woord 'natuur' steeds zonder bepalend lidwoord gebruikt. B.v. ook in Rm.1:26; 11:24; Gl. 2:15; 4:8; Ef. 2:3 en 2 Pt.1:4. Het heeft dus in de Schrift nooit de betekenis van 'de natuur' als 'de schepping'. Waarom is lang haar een schande voor de man? Vers 15 toont het ons. Lang haar is een heerlijkheid voor de vrouw. Het is paradoxaal in de ogen van God en van de engelen als mannen deze glorie zouden dragen. Vooral in de gemeente moet de heerlijkheid van de vrouw niet vertoond worden, onverschillig of het nu vrouwen dan wel mannen zijn, die haar vertonen.

Het uiterlijk van de Heer

Wie over het voorgaande onderwerp spreekt kan rekenen op tegenwerpingen. Eén daarvan is, dat 'de Heer zelf immers lang haar droeg!' Zou het waar zijn? Weten we dat uit de Schrift? We lezen daarover niets! In ieder geval droeg de Heer niet het lange haar van een Nazireeër (vgl. Mt.11:18,19 met Nm.6). Dit is zeker: als zij die zo argumenteren werkelijk verlangen op Christus te gelijken, dan wordt hun in de Schrift duidelijk geleerd dat het God in deze tijd gaat om morele gelijkenis met Christus, niet om fysieke. Men leze b.v. Fil.2:5. En voorts bezitten speculaties geen gezag boven de Schrift, noch leveren zij een rechtmatig excuus om tegen het duidelijke onderwijs van de Schrift in te gaan. Waar komt deze mode van langharige mannen vandaan? Zij is in onze tijd geboren in de sfeer van de opstand tegen de bestaande maatschappelijke orde en de drugcultus. Natuurlijk betekent dit niet dat ieder jonge man die lang haar draagt opstand tegen God in zijn hart heeft. Vele handelen in onwetendheid! Maar wel blijkt uit 1 Ko.11 dat zij zich - hoewel onwetend - zo tot 'leermodellen' hebben gemaakt voor de tegenstand tegen de normen die de Schrift in het licht stelt.

Hoe lang is lang en hoe kort is kort?

In de menselijke hang naar vaste regels en verordeningen zouden velen maar het liefst gezien hebben, dat de Heer in de Schrift op de centimeter nauwkeurig had vastgelegd hoe lang 'lang' en hoe kort 'kort' nu eigenlijk is. De Heer heeft dat in dit geval, zoals trouwens in vele andere zaken die ons praktisch leven betreffen, in zijn wijsheid niet gedaan.

Het grote beginsel van het christelijk leven is immers 'geloof'. Als iemand een oprecht verlangen heeft om naar Gods wil te handelen en bereid is zich aan Gods gezag te onderwerpen, zal het niet

lang duren, voordat hij weet of de Heilige Geest door hem bedroefd wordt of niet. Zodra het haar van vrouwen opzettelijk zo kort en dat van mannen zo lang gedragen wordt, dat beiden even 'lang' of even 'kort' haar dragen, is commentaar overbodig.

Tijdgebonden?

Soms wordt ook de zogenaamde 'tijdgebondenheid' van deze voorschriften als argument naar voren gebracht. (Merkwaardigerwijze hebben de symbolen 'brood' en 'wijn' van het avondmaal blijkbaar nooit van dit argument te lijden!). Het heet dan dat het ging om een Korintisch probleem, dat toen actueel was vanwege het daar en toen geldende cultuurpatroon, en dat dus nu in de moderne tijd totaal anders zou zijn komen te liggen. Dit argument miskent echter twee feiten:

1. De tijdbepanking van een voorschrift wordt in de Schrift, als er van een tijdbepanking sprake is, altijd duidelijk aangegeven.

Zo laten Rm. 7:1-6 en Gl. 3:19-29 ons duidelijk zien waar de grenzen van de werkingssfeer van de wet liggen. Zelfs in het oude testament vinden we de wetten die reeds in de woestijn aan Israël gegeven werden; maar die 'gebonden' werden aan hun wonen in het land Kanaän en dus niet direct bij afkondiging geldig waren, ze waren tijdgebonden'. Maar: **DE WETGEVER ZELF BEPAALDE DE GRENZEN VAN DEZE TIJDGEBONDENHEID!** Dat geldt ook voor Jezus woorden: 'Mozes heeft u geboden... maar Ik zeg u'. Hij had recht en autoriteit om hier de grenzen van de tijdgebondenheid vast te stellen!

Welnu, de grenzen waar binnen 1 Ko.11 blijvend gezag heeft, zijn in de brief aan de Korinthiërs heel duidelijk aangegeven in hoofdstuk 1:2: 'Allen' in elke plaats die de Naam van onze Here Jezus Christus, aanroepen'.

Het gaat dus om Gods gedachten voor heel zijn gemeente, en niet om een aan de Korinthische situatie ontleende gebondenheid van tijd of plaats.

2. De Heilige Geest brengt deze voorschriften niet in verband met de tijd of cultuur van mensen, maar met de engelen.

Wie deze voorschriften dus in de gemeente betrekkelijk wil stellen, zal moeten aantonen dat de criteria, waaraan de engelen de lessen van een leermodel toetsen, zijn veranderd. Dus dat de engelen nu totaal anders tegen deze dingen aankijken dan negentien eeuwen terug.

Hoe groot?

Soms wordt ook de grootte van de hoofdbedekking tot discussiepunt verheven! De Schrift is echter duidelijk op dit punt. Het woord dat voor 'bedekking' of 'deksel' wordt gebruikt is een versterkende of vergrotende trap van uitdrukking, en betekent 'royale bedekking'. Smalle, kleine kapjes beantwoorden daaraan al evenmin als geheel of nagenoeg onzichtbare netjes. Die accentueren de heerlijkheid van de vrouw veeleer, in plaats van ze te bedekken.

Haarstukjes?

Het moge sommigen ongelofelijk schijnen, maar in dit verband wordt soms ook nog gewezen op het feit dat men het hoofd 'bedekt' heeft, omdat men immers een haarstukje draagt. Het valt niet te loochenen, dat dit de natuurlijke 'heerlijkheid' van de vrouw bedekt. Maar de geestelijke strekking van het bedekken wordt erdoor te niet gedaan. Er wordt een imitatieheerlijkheid vertoond die niet bedekt is en dus ook geen kenmerk is van de onderdanigheid waarvan een hoofddeksel getuigt.

Hoe jong?

Onderwerping aan het gezag van de Heer moeten we aan onze kinderen leren, allereerst door ons voorbeeld, en dan ook door ons voorschrift en indien nodig en nog mogelijk, ook door tucht.

Waar dit alles in de vroege jeugd geleerd wordt, levert het later meestal weinig of geen problemen op. Kinderen die niet jong leren te gehoorzamen komen later ook veel moeilijker tot persoonlijke bekering en geloof. Die beiden zijn immers ook zaken van gehoorzaamheid (zie slechts Jh. 3:36 en Rm.16:26).

Zonder dus in extremiteiten te vervallen of een wettische regel te stellen, kan in het algemeen het beste worden uitgegaan van de gedachte dat, zodra dit zonder praktische bezwaren mogelijk is, het kind aan deze ordening van God moet worden gewend.

Bij welke gelegenheid?

Deze vraag lokt vaak extreme reacties uit in twee richtingen. Sommige passen het voorschrift uit 1 Ko.11 toe op elke gebedshandeling van de vrouw, zelfs in de binnenkamer. Als dit juist zou zijn, dan houdt dat in dat een man als Nehemia, die vrij zeker in de tegenwoordigheid van de koning een voorgeschreven hoofdbedekking droeg, eerst even zijn hoofddekseel had moeten afzetten, alvorens het 'schietsgebed' naar de hemel op te zenden, dat in Nehemia 2:4 is vermeld!

Hoezeer men het persoonlijk geweten zal blijven respecteren van de zuster die zich het hoofd wel bedekt alvorens haar man gaat bidden - objectieve kennisneming van de samenhang waarin 1 Ko.11 spreekt maakt wel duidelijk dat het gaat over openbare samenkomsten. Met deze laatste bedoelen we dan de bijeenkomsten van gelovigen, waarin ook de zusters door het gezamenlijk gezongen lied of het gezamenlijk uitgesproken 'Amen' openlijk deelnemen aan het bidden of profeteren.

Waar een vrouw in een bijeenkomst van vrouwen, zoals die b.v. in Hd. 16:13 wordt beschreven, bidt of profeteert, heeft zij zich aan 1 Ko.11 te houden. Dat Paulus hier niet spreekt over het gezin of de binnenkamer is duidelijk.

Twist en toorn

Het is merkwaardig, dat er maar weinig Schriftgedeelten zijn, die zoveel onheilig vuur aanwakkeren bij bepaalde gelovigen, als juist dit.

Dat zal dan ook wel de reden zijn, waarom het eerste deel van 1 Ko.11 veel minder het onderwerp van onderwijs is, dan het tweede deel!

Ook de apostel onderkende dit gevaar. Vandaar zijn opmerking in vers 16. Daarbij dient men te bedenken, dat zijn onderwijs rechtstreeks inging tegen de gewoonten van zijn tijd.

De Joodse mannen hadden toen, evenals nu, de gewoonte hun hoofden te bedekken in de synagoge. De Griekse vrouwen gingen met onbedekt hoofd tempels binnen. Paulus stelt echter dat zijn voorschrift zo duidelijk is, dat zomin hij, als de gemeente van God, daarover ook maar lust tot discussie zouden hebben. De nieuwtestamentische gemeente was duidelijk onderscheiden van de synagoge en de heidense tempels, en de consequentie daarvan was, dat christenen zich in deze zaak anders hadden te gedragen dan gebruikelijk was volgens de sociale en religieuze orde van de dag.

Schade lijden?

Een niet onderworpen geest kan altijd excuses en argumenten vinden om zich te onttrekken aan de persoonlijke toepassing van de Schriftgedeelte. De ervaring van Mozes levert ons echter een waarschuwend voorbeeld. Ook hij bedierf door een uitbarsting van eigen wil een door God gegeven zinnebeeld van de heerlijkheid van de Heer, toen hij voor de tweede maal op de rots sloeg, in plaats van te spreken. Hoe heeft hij daarmee zichzelf smart berokkend! Hoe moest dat voorbeeld ons ervoor doen huiveren om ons schuldig te maken doordat we voor de ogen van gelovigen, ongelovigen en van de ons wáárnemende engelen een verscheurd beeld presenteren van het gezag en de heerlijkheid van onze Heer.

Haar of hart

Tenslotte: hoewel de uiterlijke vorm de innerlijke toestand zou moeten openbaren, dienen we wel te beseffen, dat dit niet noodzakelijkerwijs altijd zo is. Een vrouw met de best aangepaste hoofdbedekking en een keurige uiterlijke verschijning kan zo koud zijn als een ijsberg in haar toewijding tot de Heer en ondertussen trots zijn op haar nauwkeurige beantwoording aan de Goddelijke normen door haar uiterlijke verschijning en haar ongelijkvormigheid aan de wereld. En een keurige kortharige man kan de Heer bedroeven vanwege allerlei andere zaken op zijn levensterrein.

En omgekeerd: een langharige jongen, en een meisje met onbedekt hoofd, kunnen in hun hart naar het licht dat zij bezitten, geheel aan de Heer zijn toegewijd. Zij kunnen zich volledig inzetten voor

zijn zaak en onberispelijk leven in een goddeloze maatschappij die hen omringt, terwijl zij door geestelijke onvolgroeidheid, of door het falen van geestelijke leiders, nimmer zijn onderwezen in de belangrijkste les die 1 Ko.11 inhoudt.

Maar al getuigt het uiterlijk niet noodzakelijkerwijs van de toestand van het innerlijke, ieder, die de gehoorzaamheid van het geloof wil betrachten, en die bereid is te leren en de Heer welgevallig wil zijn, die hem of haar gekocht heeft, zal hetzij plotseling, hetzij stap voor stap, in het licht van Gods Woord gebracht worden. En dán riskeren we geen compromis!

Noot :

Het bedekken van het hoofd heeft betrekking op zowel ongetrouwde als op getrouwde vrouwen. In 1 Kor. 11 wordt van “de man” in het algemeen en ook van “de vrouw” in het algemeen gesproken. Er is zelfs sprake van “iedere man” (vs. 3, 4) en “iedere vrouw” (vs. 5). - M.V.

Lees aansluitend :

“De Positie van de Vrouw” : <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Positie-Vrouw.pdf>